

„NIE nowotworom u dzieci”

**Ogólnopolski Program Przesiewowych
Badań Ultrasonograficznych
Fundacji Ronalda McDonalda**

realizowany na pokładzie specjalistycznego
ambulansu

Zestawienie wyników badań przeprowadzonych
w latach 2014-2017

Fundacja
Ronalda McDonalda
Polska

Ogólnopolski Program Przesiewowych Badań Ultrasonograficznych Fundacji Ronalda McDonalda realizowany na pokładzie specjalistycznego ambulansu w ramach kampanii "**NIE nowotworom u dzieci**"

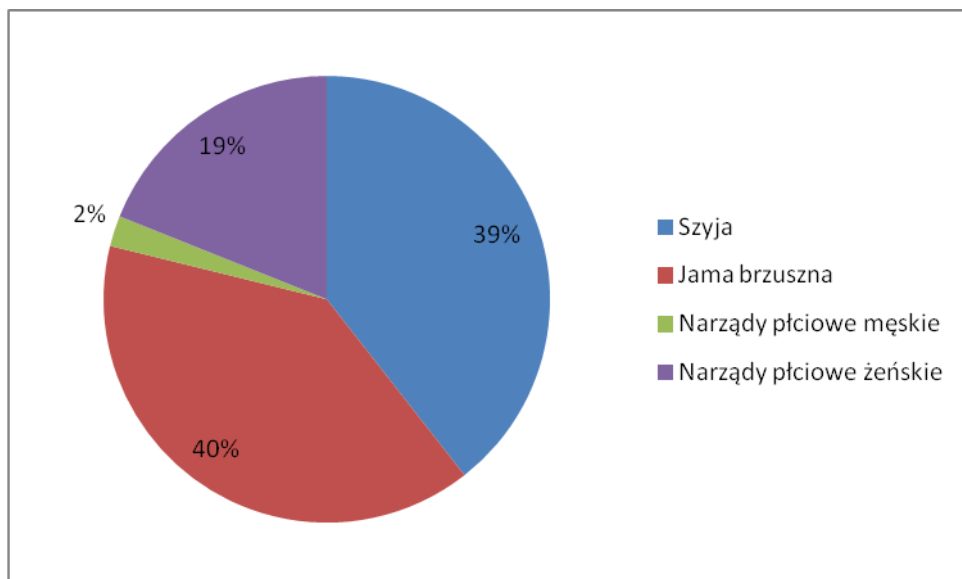
Zestawienie wyników badań przeprowadzonych
w latach 2014-2017

Kontynuacja programu prowadzona była w formie badań skryningowych i obejmowała zdrowe dzieci, które zgłoszone zostały do programu przez swoich opiekunów, po udzieleniu przez nich pisemnej zgody na wykonanie badań. U wszystkich dzieci przeprowadzono badania USG: jamy brzusznej i szyi, u chłopców ponadto także jąder, a u dziewczynek narządów miednicy mniejszej.

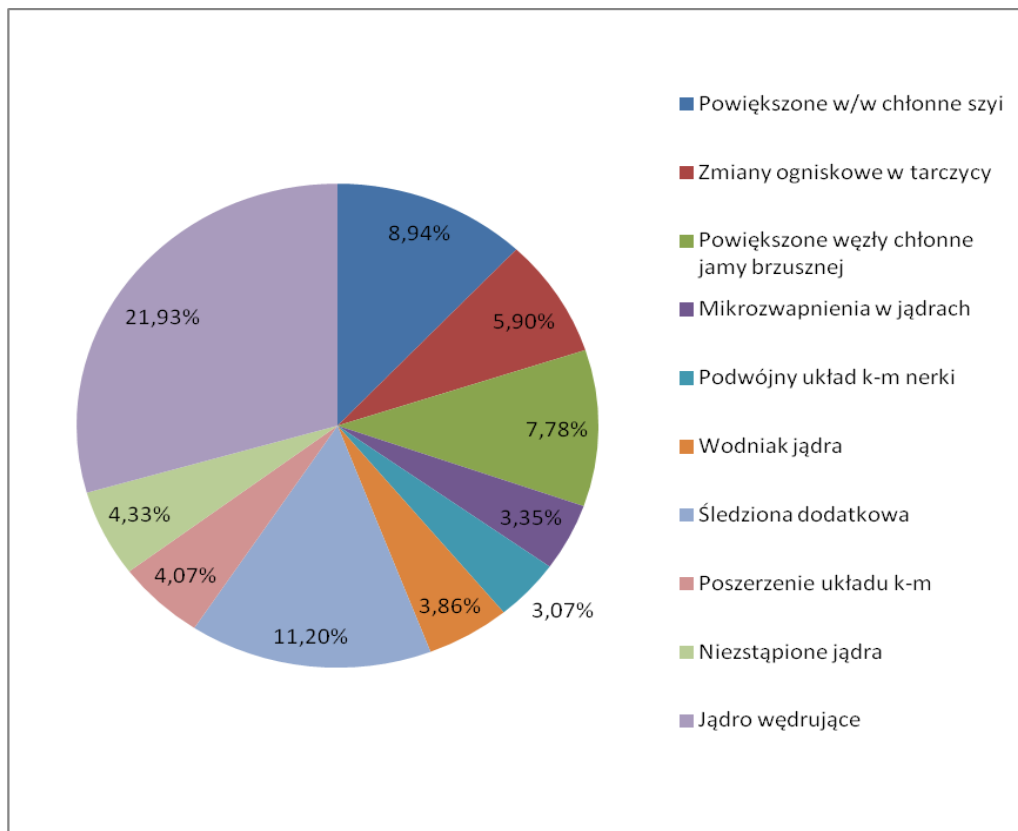
Pierwszoplanowym celem programu jest wykrycie zmian nowotworowych w zakresie jamy brzusznej, miednicy, szyi i jąder we wczesnej fazie rozwoju choroby, co daje większą szansę terapii zakończonej pełnym wyleczeniem. Dodatkowym celem programu jest wykrycie innych patologii wieku rozwojowego np. wad wrodzonych układu moczowego, w okresie przed wystąpieniem objawów klinicznych.

Wiek dzieci objętych badaniami: 9 m.ż. - 6 r.ż.

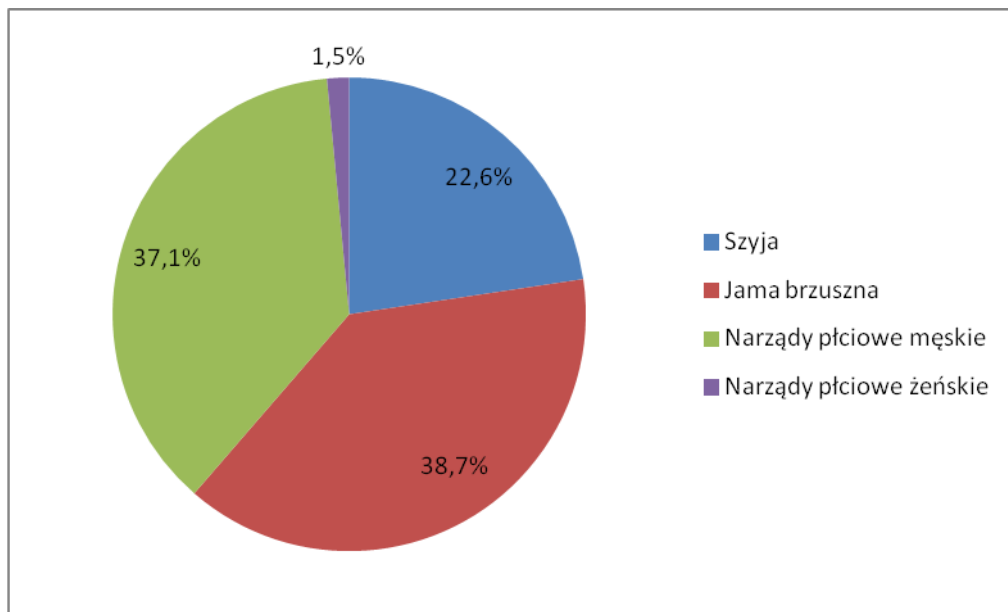
Procentowy udział rodzajów wykonanych badań dla 19400 dzieci, badanych w latach 2014-2017.

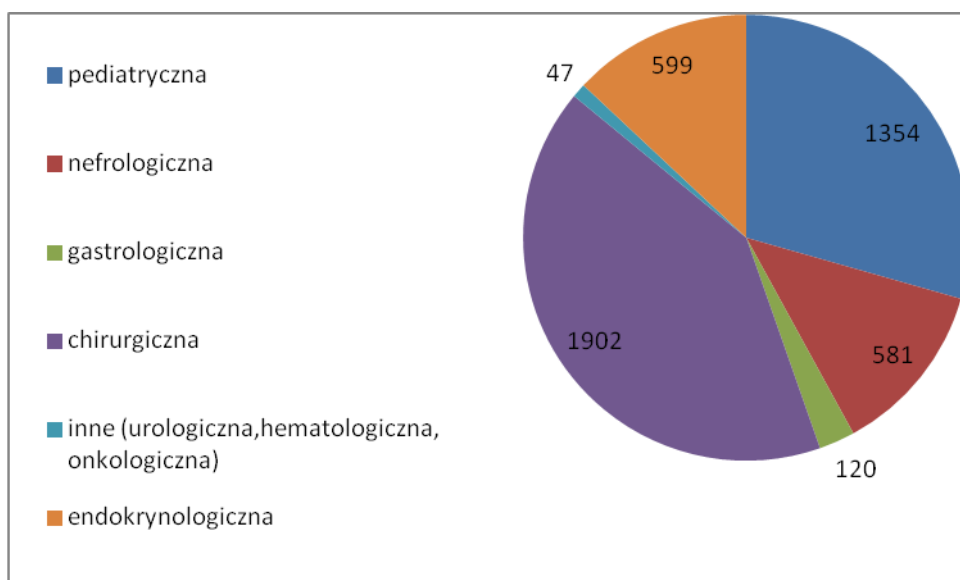
10 najczęściej występujących rodzajów odstępstw od normy, zmian, patologii.

Procentowy udział najważniejszych zmian, odstępstw od normy, patologii w ogólnej liczbie stwierdzonych w/w z uwzględnieniem poszczególnych układów/obszarów ciała.

Przedstawienie graficzne rozkładu procentowego liczby zleconych konsultacji specjalistycznych.

	Lata	2014-2017	Stosunek wykrytych nieprawidłowości do liczby przebadanych dzieci	Stosunek wykrytych nieprawidłowości do wszystkich wykrytych nieprawidłowości
Liczba przebadanych dzieci	<i>Ogółem</i>	19400		
Rodzaj badania	<i>Jama brzuszna</i>	19388	10,6%	38,71%
	<i>Narządy szyi</i>	19383	6,2%	22,6%
	<i>Moszna</i>	10088	10,2%	37,1%
	<i>Narząd rodny</i>	9312	0,43%	1,5%
	<i>Ogółem</i>	48859		
Szyja	<i>Powiększone węzły chłonne szyi</i>	477	2,46%	8,94%
	<i>Powiększenie tarczycy</i>	12	0,06%	0,22%
	<i>Hipoplazja tarczycy</i>	89	0,46%	1,67%
	<i>Hipoplazja płata tarczycy</i>	6	0,03%	0,11%
	<i>Agenezja płata tarczycy</i>	9	0,05%	0,17%
	<i>Zmiany ogniskowe w tarczycy</i>	315	1,62%	5,90%
	<i>Torbiel tarczycy</i>	90	0,46%	1,69%
	<i>Niejednorodna struktura tarczycy</i>	93	0,48%	1,74%
	<i>Niejednorodna struktura ślinianki</i>	73	0,38%	1,37%
	<i>Hipoplazja ślinianki</i>	3	0,02%	0,06%
	<i>Agenezja ślinianki</i>	9	0,05%	0,17%
	<i>Kamica ślinianki</i>	1	0,01%	0,02%
	<i>Naczyniak szyi</i>	8	0,04%	0,15%
	<i>Torbiel środkowa szyi</i>	12	0,06%	0,22%
<i>Torbiel boczna szyi</i>	7	0,04%	0,13%	
Suma		1204	6,2%	22,5%
Jama brzuszna	<i>Powiększona wątroba</i>	31	0,16%	0,58%
	<i>Nieprawidłowa struktura wątroby</i>	12	0,06%	0,22%
	<i>Stłuszczenie wątroby</i>	36	0,19%	0,67%
	<i>Zmiana ogniskowa w wątrobie (łagodna)</i>	5	0,03%	0,09%
	<i>Hepatoblastoma</i>	1	0,01%	0,02%
	<i>Zwapnienia w wątrobie</i>	2	0,01%	0,04%
	<i>Torbiel wątroby</i>	9	0,05%	0,17%

	<i>Naczyniak wątroby</i>	9	0,05%	0,17%
	<i>Kamica pęcherzyka żółciowego</i>	13	0,07%	0,24%
	<i>Agencja pęcherzyka żółciowego</i>	3	0,02%	0,06%
	<i>Powiększona śledziona</i>	136	0,70%	2,55%
	<i>Śledziona dodatkowa</i>	651	3,36%	12,20%
	<i>Torbiel śledziony</i>	30	0,15%	0,56%
	<i>Zmiana ogniskowa w śledzionie</i>	14	0,07%	0,26%
	<i>Zwapnienia w śledzionie</i>	4	0,02%	0,07%
	<i>Niejednorodna echostruktura śledziony</i>	4	0,02%	0,07%
	<i>Przepuklina kresy białej</i>	8	0,04%	0,15%
	<i>Przepuklina pępkowa</i>	14	0,07%	0,26%
	<i>Naczyniak powłok jamy brzusznej</i>	4	0,02%	0,07%
	<i>Tłuszczak podskórny</i>	7	0,04%	0,13%
	<i>Torbiel krezki</i>	2	0,01%	0,04%
	<i>Przełożenie trzew</i>	2	0,01%	0,04%
	<i>Powiększone węzły chłonne jamy brzusznej</i>	415	2,14%	7,78%
	<i>Nieprawidłowy obraz trzustki</i>	2	0,01%	0,04%
	<i>Płyn w jamie brzusznej</i>	5	0,03%	0,09%
	<i>Zmiany zapalne jelit</i>	28	0,14%	0,52%
Suma		1447	7,5%	27,1%
Układ moczowy	<i>Agencja nerki</i>	11	0,06%	0,21%
	<i>Hipoplazja nerki</i>	11	0,06%	0,21%
	<i>Dystopia nerki</i>	9	0,05%	0,17%
	<i>Nerka podkowiasta</i>	19	0,10%	0,36%
	<i>Przerośnięta kolumna nerkowa</i>	40	0,21%	0,75%
	<i>Podwójny układ k-m</i>	164	0,85%	3,07%
	<i>Zmiana ogniskowa w nerce (łagodna)</i>	2	0,01%	0,04%
	<i>Nefroblastoma</i>	1	0,01%	0,02%
	<i>Torbiel nerki</i>	37	0,19%	0,69%
	<i>Angiomiolipoma</i>	2	0,01%	0,04%
	<i>Poszerzenie układu k-m</i>	217	1,12%	4,07%
	<i>Miedniczka zewnętrzna</i>	9	0,05%	0,17%

	<i>Poszerzenie moczowodu</i>	9	0,05%	0,17%
	<i>Różnica długości nerek</i>	32	0,16%	0,60%
	<i>Zmiany pozapalne nerek</i>	8	0,04%	0,15%
	<i>Torbiel moczownika</i>	5	0,03%	0,09%
	<i>Pogrubiata ściana pęcherza moczowego</i>	15	0,08%	0,28%
	<i>Kamica nerkowa</i>	19	0,10%	0,36%
	<i>Nefrokalcynoza</i>	11	0,06%	0,21%
Suma		621	3,2%	11,5%
Narządy płciowe męskie	<i>Brak jądra</i>	2	0,02%	0,04%
	<i>Niezstąpione jądra</i>	231	2,29%	4,33%
	<i>Wędrujące jądra</i>	1170	11,60%	21,93%
	<i>Hipoplazja jądra</i>	41	0,41%	0,77%
	<i>Zmiana ogniskowa jądra</i>	3	0,03%	0,06%
	<i>Zmiana struktury jądra</i>	7	0,07%	0,13%
	<i>Potworniak jądra</i>	2	0,02%	0,04%
	<i>Mikrozwapnienia w jądrach</i>	179	1,77%	3,35%
	<i>Wodniak jądra</i>	206	2,04%	3,86%
	<i>Wodniak powrózka nasiennego</i>	22	0,22%	0,41%
	<i>Przepuklina pachwinowa</i>	41	0,41%	0,77%
	<i>Zwapnienia w najądrzu</i>	21	0,21%	0,39%
	<i>Torbiel najądrza</i>	16	0,16%	0,30%
	<i>Żylaki powrózka nasiennego</i>	8	0,08%	0,15%
	<i>Zwapnienia w osłonkach jądra</i>	33	0,33%	0,62%
Suma		1981	19,6%	37,1%
Narządy płciowe żeńskie	<i>Torbiel jajnika</i>	19	0,20%	0,36%
	<i>Powiększone jajniki</i>	11	0,12%	0,21%
	<i>Powiększ pęcherzyków w jajniku</i>	8	0,09%	0,15%
	<i>Powiększone węzły chłonne pachwinowe</i>	35	0,38%	0,66%
	<i>Płyn w jamie Douglasa</i>	10	0,11%	0,19%
Suma		83	0,9%	1,5%
	Ogółem	5336	27,5%	

Podsumowanie:

W latach 2014-2017 lekarze przebadali łącznie **19400** dzieci wykonując **48859** badań, w tym: **19388** USG jamy brzusznej, **19383** USG szyi, **10088** USG jąder, **9312** USG narządu rodowego. Badania zawsze kończyło przekazanie informacji na temat wykrytych zmian i ewentualnie poinformowanie o potrzebie dalszych badań diagnostycznych czy konsultacji specjalistycznej.

Łącznie w wykonanych badaniach wykryto **5336** odstępstwa od normy (10,9% badań). W części przypadków badanie USG było wystarczające do postawienia ostatecznego rozpoznania. W **4603** przypadkach zalecono dalszą diagnostykę, konsultacje specjalistyczne i badania kontrolne.

W badaniach USG szyi odstępstwa od normy wykryto u **1204** dzieci, co stanowi ponad 22% wszystkich wykrytych nieprawidłowości.

Zmiany w USG jamy brzusznej znaleziono w **1447** przypadkach (27,1% wszystkich odstępstw od normy).

Odstępstwa od normy w obrębie męskiego układu płciowego stwierdzono u **1981** dzieci, co stanowiło 37% wszystkich odstępstw od normy.

Nieprawidłowości w obrębie układu moczowego zdiagnozowano u **621** dzieci, co stanowi 11,5% wszystkich odstępstw od normy.

Podczas wykonywania badań wykryto dwa przypadki guzów złośliwych, nefroblastomę i hepatoplastomę oraz dwa guzy jąder.

W porównaniu do poprzedniego okresu za lata 2006-2013 ilość wykrytych patologii uległa niewielkiemu zmniejszeniu. Może się to wiązać z zakwalifikowaniem niektórych często pojawiających się zmian jako fizjologii tego okresu rozwojowego. Najczęściej dotyczyło to oceny powiększonych węzłów chłonnych szyjnych, których ilość znacząco spadła. Obserwuje się także zwiększone wykrywanie jąder wędrujących przy mniejszej ilości jąder niezstąpionych, co może wiązać się z wyższym średnim wiekiem badanych chłopców.

Ilość wykrytych zmian nowotworowych pozostała na podobnym poziomie, co odpowiada częstości występowania tych zmian w populacji.

Opracowanie przygotowali dr Grzegorz Jędrzejewski i lek. radiolog Albert Matera

Lublin 2018